

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Інна САВИЦЬКА
_____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри міжнародних
відносин і суспільних наук
Протокол № 9 від 17 квітня 2024 р.
Завідувач кафедри
 Вікторія ХВИСТ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»
 Сергій БІЛАН

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Міжнародні відносини та світова політика**

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: Грушецький Б. П., кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни Міжнародні відносини та світова політика

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»</i>	
Освітня програма	<i>«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	4	
Курсова робота	Міжнародні відносини та світова політика (за темами)	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3	
Семестр	5,6	
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	
Практичні, семінарські заняття	<i>60 год.</i>	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>3 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Сформувати цілісне впорядковане враження про основні етапи, процеси та тенденції, а також проблеми, притаманні міжнародним відносинам і світовій політиці протягом другої половини ХХ – початку ХХІ століть; сприяти формуванню навичок послідовного та всебічного аналізу закономірностей і особливостей розвитку світової політики; допомогти засвоїти методи та

алгоритми роботи з дипломатичними, політичними та міжнародно-правовими джерелами, в т. ч. щодо їх тлумачення та аналізу.

Завдання: Опанувати засадничі принципи становлення та розвитку міжнародних відносин в історичній ретроспективі, підвалини, на яких зводиться світова політика, визначити місце і роль суб'єктів світової політики та міжнародних відносин; набути цілісне структуроване розуміння розвитку міжнародних відносин у другій половині ХХ – початку ХХІ століть; розвинути аналітичні навички та засвоєння вмінь роботи з інформаційними джерелами, а також взаємодії між суб'єктами та інститутами, які здійснюють формування та здійснення міжнародних відносин; опанувати основи розробки прогностичних схем і моделювання сценаріїв міжнародних відносин; засвоїти вміння прогнозувати, аналізувати та планувати тактичні і стратегічні завдання зовнішньої політики.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини

Програмні результати навчання (ПРН):

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1													
Тема 1. Післявоєнне врегулювання у Європі та на Далекому Сході	10	2	4			4							
Тема 2. Початок Холодної війни	10	2	4			4							
Тема 3. Міжнародні відносини у 1950-х – 1960-х роках	10	2	4			4							
Тема 4. Деколонізація та міжнародні відносини країн Третього світу	10	2	4			4							
Разом за змістовим модулем 1	40	8	16			16							
Змістовий модуль 2													
Тема 5. Розрядка у міжнародних відносинах 1970-х років	10	2	4			4							
Тема 6. Криза розрядки та Нова Холодна війна	12	2	5			5							
Тема 7. Завершення Холодної війни	13	3	5			5							
Разом за змістовим модулем 2	35	7	14			14							
Змістовий модуль 3													
Тема 8. Трансформація системи міжнародних відносин у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	10	2	4			4							
Тема 9. Роль глобалізації у міжнародних відносинах у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	10	2	4			4							

Тема 10. Гуманітарна складова міжнародних відносин у кін. XX – на поч. XXI ст.	10	2	4			4						
Тема 11. Міжнародні конфлікти та миротворча діяльність у кін. XX – на поч. XXI ст.	10	2	4			4						
Разом за змістовим модулем 3	40	8	16			16						
Змістовий модуль 4												
Тема 12. Роль США і ЄС у міжнародних відносинах кін. XIX – поч. XX ст.	10	2	4			4						
Тема 13. Міжнародні відносини у Центрально-Східній Європі у кін. XX – на поч. XXI ст.	12	2	5			5						
Тема 14. Міжнародні відносини в Азії, Африці та Латинській Америці у кін. XX – на поч. XXI ст.	13	3	5			5						
Разом за змістовим модулем 4	35	7	14			14						
Усього годин	150	30	60			60						

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Післявоєнне врегулювання у Європі та на Далекому Сході	4
2.	Тема 2. Початок Холодної війни	4
3.	Тема 3. Міжнародні відносини у 1950-х – 1960-х роках	4
4.	Тема 4. Деколонізація та міжнародні відносини країн Третього світу	4
5.	Тема 5. Розрядка у міжнародних відносинах 1970-х років	4
6.	Тема 6. Криза розрядки та Нова Холодна війна	5

7.	Тема 7. Завершення Холодної війни	5
8.	Тема 8. Трансформація системи міжнародних відносин у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	4
9.	Тема 9. Роль глобалізації у міжнародних відносинах у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	4
10.	Тема 10. Гуманітарна складова міжнародних відносин у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	4
11.	Тема 11. Міжнародні конфлікти та миротворча діяльність у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	4
12.	Тема 12. Роль США і ЄС у міжнародних відносинах кін. ХІХ – поч. ХХ ст.	4
13.	Тема 13. Міжнародні відносини у Центрально-Східній Європі у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	5
14.	Тема 14. Міжнародні відносини в Азії, Африці та Латинській Америці у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	5
	Разом	60

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Післявоєнне врегулювання у Європі та на Далекому Сході	4
2.	Тема 2. Початок Холодної війни	4
3.	Тема 3. Міжнародні відносини у 1950-х – 1960-х роках	4
4.	Тема 4. Деколонізація та міжнародні відносини країн Третього світу	4
5.	Тема 5. Розрядка у міжнародних відносинах 1970-х років	4
6.	Тема 6. Криза розрядки та Нова Холодна війна	5
7.	Тема 7. Завершення Холодної війни	5
8.	Тема 8. Трансформація системи міжнародних відносин у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	4
9.	Тема 9. Роль глобалізації у міжнародних відносинах у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	4
10.	Тема 10. Гуманітарна складова міжнародних відносин у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	4
11.	Тема 11. Міжнародні конфлікти та миротворча діяльність у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	4
12.	Тема 12. Роль США і ЄС у міжнародних відносинах кін. ХІХ – поч. ХХ ст.	4
13.	Тема 13. Міжнародні відносини у Центрально-Східній Європі у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	5

14.	Тема 14. Міжнародні відносини в Азії, Африці та Латинській Америці у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст.	5
	Разом	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- доповіді з семінарських робіт;
- доповіді з самостійної роботи;
- презентації;
- захист курсової роботи;
- участь у дискусії.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	

60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2233>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна

- Бжезінський З. Велика шахівниця. Харків: Фабула, 2019. 288 с.
- Грушецький Б. П. Методичні матеріали до вивчення дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика». – К., 2019. – 80 с.
- Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Київ: Наш Формат, 2020. 320 с.
- МакФол М. Від Холодної війни до Гарячого миру. Київ: Yakaboo Publishing, 2021. 496 с.
- Манжола В.А. Міжнародні відносини та світова політика: підручник / В.А. Манжола. — К.: Знання, 2014. — 662 с.
- Намонюк Ч. Світова політика. Київ: МАУП, 2016. 202 с.
- Орлова Т. В. Сучасна політична історія країн світу – К.; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. – 944 с.
- Пронь С.В. Міжнародні відносини та зовнішня політика: системна історія 1914-2014 рр.: навч.посібник. / В.А. Пронь. — Миколаїв: Іліон, 2014. - 294 с.
- Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. – Київ : НІСД, 2022. – 532 с.
- Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. Київ: Основи, 2019. 376 с.
- Юхименко П., Сокольська Т. Глобалізація та політика національної безпеки. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 408 с.
- Vjola K., Kornprobst M. Understanding International Diplomacy: Theory, Practice and Ethics. London, New York: Routledge, 2018. 287 p.
- Fear and Uncertainty in Europe: The Return to Realism? / Ed. by R. Belloni, V. Della Sala, P. Viotti. Cham, 2019. 292 p.

Introduction to Global Politics. London, New York: Routledge, 2018. 887 p.
Shaping the EU Global Strategy / Ed. by N. Chaban, M. Holland. Cham, 2019.
272 p.
Spykman N. J. America's Strategy in World Politics: The United States and the
Balance of Power. London, 2017. 72 p.

Допоміжна

Белл Д. Китайська модель: Політична меритократія та межі демократії.
Київ: Наш формат, 2023. 312 с.

Болтон Д. Кімната, де це сталося. Мемуари з Білого дому. Київ: Vivat, 2021.
672 с.

Виклики глобалізації і цивілізаційні цінності / за загальною редакцією
д.політ.н., професора Зернецької О.В. Київ: Державна установа «Інститут
всесвітньої історії НАН України», 2021. 196 с.

Внутрішні та зовнішні складові формування зовнішньої політики країн
пострадянського простору: збірник наукових праць / за заг. ред. А.Г.
Бульвінського / ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». К.: 2021. 274 с.

Возняк Т. Геополітичні контексти війни в Україні. – Львів: Ї, 2015. – 222 с.

Вулфф М. Вогонь і лють. Всередині Білого дому Трампа. Київ: Книголав,
2018. 480 с.

Глобальні зміни світу - 2025. Доповідь Національної розвідувальної ради
США. - Львів: Літопис, 2010. – 188 с.

Глобальні трансформаційні процеси в країнах світової периферії (регіон
Субсахарської Африки): виклики та можливості для України / за ред. О.І. Лукаш.
– Київ, 2017. – 240 с.

Горбатенко В. Футурологія і політика. Київ: Академія, 2019. 288 с.

Горюнова Є. О. Євроінтеграція: навчальний посібник / Є. О. Горюнова. – К.
: Академвидав, 2013. – 224 с.

Гольцов А. Геополітичний вимір стратегії Російської Федерації на
пострадянському просторі. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 392 с.

Грушецький Б. П. Державоцентричний підхід у сучасних міжнародних
відносинах // НАТО в сучасній системі міжнародних відносин: Колективна
монографія / За ред. І. В. Іщенка. - Дніпро: Адверта, 2017. - С. 31-41.

Грушецький Б. П. Еволюція стратегічних концепцій НАТО в контексті
побудови системи взаємовідносин альянсу з різними групами країн // НАТО в
сучасній системі міжнародних відносин: Колективна монографія / За ред. І. В.
Іщенка. - Дніпро: Адверта, 2017. - С. 77-88.

Грушецький Б. Трансформація суспільно-політичних цінностей у державах
Центрально-Східної Європи як важливий чинник європейської інтеграції регіону
// Problemy i Wyzwania Współczesności Oczami Młodych Badaczy z Polski, Ukrainy
i Kazachstanu / red.nauk. M. Kamionka, Y. Kuzmenko, Ł. Stach. Warszawa: Elipsa,
2022. 221 s.

Джадт Т. Коли змінюються факти. Львів: Човен, 2021. 448 с.

Джадт Т. Після війни. Історія Європи від 1945 року. Київ: Наш Формат,
2021. 926 с.

Довганик Н. М. Від трипартизму до поліпартизму Міжнародної організації праці: до 100-літнього ювілею / Н. М. Довганик, Ю. О. Чалюк // Бізнес-навігатор. — 2019. — Вип. 1. — С. 23-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_1_6

Дорошко М. С. Геополітичне середовище та геополітична орієнтація країн СНД. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 204 с.

Дорошко М. Неоголошені війни Росії проти України у ХХ - на початку ХХІ ст. Причини і наслідки. Київ: Ніка-Центр, 2018. 196 с.

Дубов Д.В. Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва. - К.: НІСД, 2014. – 328 с.

Дубов Д. В. Публічна дипломатія США в добу Холодної війни. Як США завойовували «серця і розум людей» (у дзеркалі розсекречених документів ЦРУ) : аналіт. доп. – Київ : НІСД, 2020. – 164 с.

Євроатлантичний вектор України: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, І. О. Кресіна, А. І. Кудряченко, Ю. С. Шемшученко та ін. Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Національна академія наук України, 2019. 328 с.

Європейський проект та Україна : монографія / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова [та ін.]. – К. : НІСД, 2012. – 526 с.

Інтерпретації російсько-українського конфлікту в західних наукових і експертно-аналітичних працях / За ред. В.Кулика. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. – 328 с.

Копійка В. В. Європейський Союз : історія і засади функціонування : навч. посібн. / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко. – К. : Знання, 2012. – 759 с.

Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Київ: Vivat, 2020. 256 с.

Корсунський С. Як побудувати відносини з країнами Азії. Київ: Vivat, 2021. 288 с.

Круглашов А. М. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття: довідник / А. М. Круглашов, І. Озимок. – Чернівці, 2010. – 212 с.

Кудряченко А. І. Федеративна Республіка Німеччина: Засади демократичного сходження. Київ: Фенікс, 2020. 656 с.

Кудряченко А.І., Мартинов А.Ю. Глобальні виміри зовнішньої політики Німеччини (2005 – 2021 рр.). Київ, 2022. 560 с.

Кульчицький С., Міщенко М. Україна на порозі об'єднаної Європи. – Київ: Заповіт, 2018. - 232 с.

Магда Є. Гібридна агресія Росії. Уроки для Європи. – Київ: Каламар, 2017. 268 с.

Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії : монографія / О.А. Малиновська. – К. : НІСД, 2018. – 472 с.

Мальська М. П. Основи європейської інтеграції: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 320 с.

Мальський М.З. Теорія міжнародних відносин: підруч. / М. З. Мальський, М. М. Мацяк; МОНУ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, ф-т міжнарод. відносин. – К.: Знання, 2011. – 406 с.

Меддоу Р. Прорив. Корумпована демократія, держава-вигнанка Росія і найбагатша, найбільш руйнівна промисловість на земній кулі. Київ: КМ-БУКС, 2020. 560 с.

Муазі Д. Геополітика емоцій. Як культури страху, приниження та надії змінюють світ. Київ: Брайт Букс, 2018. 184 с.

Навіді С. Суперхаби. Як фінансові еліти та їхні мережі керують світом. Київ: Yakaboo Publishing, 2018. 368 с.

Національна стійкість України: стратегія відповіді на виклики та випередження гібридних загроз: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, О. М. Майборода, Н. В. Хамітов, Є. І. Головаха, С. С. Дембіцький, В. А. Смолій, О. В. Скрипнюк, С. В. Стоєцький / Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Київ, 2022. 552 с.

Національна стійкість України та національна безпека. Аналітична записка / за ред. О. М. Майбороди. Київ: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 40 с.

Ожеван М.А. Номо ех Машіна. Філософські, культурологічні та політичні передумови формування конвергентного суспільства : монографія / М. А. Ожеван, Д. В. Дубов. – К. : НІСД, 2017. – 272 с.

Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія / Борис Олександрович Парахонський, Галина Михайлівна Яворська. – Київ : НІСД, 2019. – 560 с.

Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське вид-во, 2011. – 808 с.

Померанцев П. Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності. Київ: Yakaboo Publishing, 2020. 288 с.

Приватні розвідувальні компанії: іноземний досвід залучення приватного сектору до виконання завдань розвідки : аналіт. доп. / В. О. Паливода. – Київ : НІСД, 2022. – 20 с.

Рудько С. О. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період. – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. – 412 с.

Рудько С. О. Зовнішня політика та політичні системи Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччини. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. – 298 с

Світова гібридна війна: український фронт: [колективна монографія] — К.: НІСД, 2017. – 496 с.

Сенгер Д. Е. Досконала зброя. Війна, саботаж і страх у кіберепоху. Львів: Астролябія, 2022. 496 с.

Снайдер Т. Шлях до несвободи. Росія, Європа, Америка. Львів: Човен, 2020. 392 с.

Сорос Д. На захист відкритого суспільства. Київ: Vivat, 2020. 224 с.

Сунь-цзи. Мистецтво війни / Сунь-цзи; переклад Григорія Латника. — К.: Арій, 2014. — 128 с.

Терес Н. Міжнародна охорона нематеріальної культурної спадщини: світовий та український досвід / Н. Терес // Етнічна історія народів Європи: зб. наук. праць. – 2011. – Вип. 36. – С. 58-63.

Україна в європейському безпековому просторі: Монографія / за заг. ред. В.В. Копійки. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 320 с.

Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / За редакцією доктора історичних наук, професора А.І. Кудряченка. – К.:Фенікс, 2011.

Чалюк Ю.О. Міжнародні донори у соціальному секторі України / Ю. О. Чалюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. — 2018. — Вип. 30(3). — С. 19–22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_30%283%29_6

Чалюк Ю. О. Соціальні тренди великої четвірки ООН: МОП, ЮНЕСКО, ФАО, ВООЗ / Ю. О. Чалюк // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 23 Серія : Економіка і менеджмент. - 2019. - Вип. 35. - С. 12-20. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>

Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України: Підручник. — К.: LAT&K, 2016 р. — 294 с.

Шамбаровський Г.О. Регіональна політика Європейського Союзу / Г.О. Шамбаровський. – К.: Знання, 2011. – 187 с.

Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин: навч. посіб. / С.О. Шергін. – К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 2013. – 204 с.

Шіммельфенніг Ф. Європеїзація Центральної та Східної Європи. / Ф. Шіммельфенніг, У. Зедельмаєр. – К.: Юніверс, 2010. – 288 с.

Alcaro R. Europe and Iran's Nuclear Crisis. Cham, 2018. 293 p.

Anugwom E. E. The Boko Haram Insurgence In Nigeria. Cham, 2019. 236 p.

Borell J. European Foreign Policy in Times of Covid-19. Luxembourg, 2021. 301 p.

Challenges in Europe: Indian Perspectives / Ed. by G. Sachdeva. Singapore, 2019. 376 p.

Chekalenko L.D. Foreign policy of Ukraine. Ed. by Tsivaty V.G. – K: LAT&K, 2016. – 294 p.

China and Africa: Building Peace and Security Cooperation on the Continent / Ed. by C. Alden, A. Alao, Z. Chun, L. Barber. Cham, 2018. 403 p.

Diodato E., Niglia F. Berlusconi 'The Diplomat': Populism and Foreign Policy in Italy. Cham, 2019. 226 p.

Diverging Capitalisms: Britain, the City of London and Europe / Ed. by Hay C., Bailey D. Cham, 2019. 230 p.

Europe – Against the Tide / Ed. by M. Waechter, H. Marhold. Baden-Baden, 2018. 168 p.

Gavin M. D. Major Power Rivalry in Africa. New York, 2021. 45 p.

Gender and International Security: Feminist Perspectives / Ed. by Laura Sjoberg. – London, 2010. – 284 p.

Global Britain in a competitive age: The Integrated Review of Security, Defence, Development and Foreign Policy. London, 2021. 111 p.

Helwig N., Siddi M. German Leadership in the Foreign and Security Policy of the European Union // German Politics. 2020. Vol. 29, No. 1. P. 1-7.

Hiro D. Cold War in the Islamic World. Saudi Arabia, Iran and the Struggle for Supremacy. Oxford: Oxford University Press, 2018. 460 p.

Hrushetskyi B. Interests and Priorities of the Foreign Policy of the Republic of Bulgaria in Africa since 1989 // Гуманітарний корпус / Humanistic Corpus. 2022. № 43. P. 58-61.

International History of the Twentieth Century and Beyond. London, New York: Routledge, 2015. 666 p.

Latvian Foreign and Security Policy Yearbook 2021. Riga, 2021. 245 p.

Mason D. S. A Concise History of Modern Europe: Liberty, Equality, Solidarity. Lanham, 2019. 235 p.

Morillas P. Strategy-Making in the EU: From Foreign and Security Policy to External Action. Cham, 2019. 202 p.

O'Sullivan S. Military Intervention in the Middle East and North Africa: The Case of NATO in Libya. London, 2018. 188 p.

Orlow D. A History of Modern Germany : 1871 to present. New York, 2018. 458 p.

OSCE: Annual Report 2014 / Ed. by N. H. Simon. – Vienna, 2015. – 111 p.

Political values in Europe-China relations. Stockholm, 2018. 96 p.

Post-conflict Security, Peace and Development: Perspectives from Africa, Latin America, Europe and New Zealand / Ed. by C. Atieno, C. Robinson. Cham, 2019. 141 p.

Revisiting Natural Resources in the Middle East and North Africa / Ed. by L. Narbone. Fiesole, 2020. 106 p.

Riddervold M. The Maritime Turn in EU Foreign and Security Policies: Aims, Actors and Mechanisms of Integration. Cham, 2018. 240 p.

Stahl A. K. EU-China-Africa Trilateral Relations in a Multipolar World. London, 2018. 228 p.

The Berlin Pulse 2021/22: German Foreign Policy in Perspective. Hamburg, 2021. 68 p.

The Europeanisation of the Western Balkans: A Failure of EU Conditionality? Cham, 2019. 250 p.

The globalization of world politics: An introduction to international relations / J. Baylis, S. Smith, P. Owens. – Oxford University Press, 2011. – 636 p.

The Routledge Handbook of East European Politics / Ed. by A. Fagan, P. Kopecky. London, 2018. 377 p.

Tudoroiu T. Brexit, President Trump, and the Changing Geopolitics of Eastern Europe. Cham, 2018. 291 p.

Viceré M. G. A. The High Representative and EU Foreign Policy Integration: A Comparative Study of Kosovo and Ukraine. Cham, 2018. 274 p.

Views on the progress of CSDP / Ed. by F. Bellou, D. Fiott. Luxembourg, 2020. 163 p.

Viotti Paul R. International relations and world politics / Paul R. Viotti and Mark V. Kauppi. — 5th ed. – Pearson, 2013. – 550 p

Wearing D. *AngloArabia: Why Gulf Weather Matters to Britain?* Cambridge: Polity Press, 2018. 246 p.

Wright N. *The EU's Common Foreign and Security Policy in Germany and the UK.* Cham, 2019. 309 p.

Ziso E. *A Post State-Centric Analysis of China-Africa Relations.* Cham, 2018. 244 p.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА»

Ступінь вищої освіти *Бакалавр*
Спеціальність *291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*
Освітня програма *«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»*
Рік навчання *3, семестри 5 і 6*

Форма навчання - *денна*
Кількість кредитів ЄКТС *9*
Мова викладання *українська*

Лектор навчальної дисципліни

Грушецький Богдан Павлович, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

Контактна інформація лектора (e-mail)

hrushetskyi_bohdan@ukr.net

URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2233>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В рамках дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика» вивчається еволюція системи міжнародних відносин після завершення Другої світової війни, становлення та розвиток її ключових інститутів, що відіграють ключову роль і у сучасному світі. Протягом першого семестру студенти мають можливість цілісно дослідити особливості Ялтинсько-Потсдамської системи та її трансформацію від жорсткої до вільної біполярності. Другий семестр присвячено вивченню головних чинників, тенденцій і результатів змін цієї системи у постбіполярний період, ролі головних акторів міжнародних відносин у цих процесах. Дисципліна має стати надійним підґрунтям для вивчення сучасних міжнародних відносин. Вона дозволяє отримати не лише теоретичні знання, але і практичні навички майбутньої діяльності у зовнішньополітичній сфері.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області,

її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні , практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюванн я
1 семестр				
Модуль 1				
Тема1. Післявоєнне врегулювання у Європі та на Далекому Сході	2/4	<ul style="list-style-type: none"> - Знати головні підсумки роботи Тегеранської, Ялтинської та Потсдамської міжнародних конференцій. - Аналізувати тексти мирних договорів із союзниками Німеччини після Другої світової війни - Розуміти сутність Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин - Розпізнавати на історичній та географічній картах територіальні зміни, що відбулися в Європі після Другої світової війни 	<p>Аналіз текстів мирних угод із союзниками Німеччини після Другої світової війни.</p> <p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p> <p>Вибір теми курсової роботи з дисципліни</p>	7
Тема 2. Початок Холодної війни	2/4	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові події у розгортанні Холодної війни - Визначати основні етапи формування військово-політичних блоків під час Холодної війни - Розуміти роль аналітичних центрів (Think Tanks) у зовнішній політиці США зазначеного періоду. - Розуміти причини початку Холодної війни 	<p>Підготовка презентації з ролі аналітичних центрів (Think Tanks) у зовнішній політиці США зазначеного періоду.</p> <p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами</p>	7

			(зокрема elearn) Пошук літератури та складання списку літератури для курсової роботи	
Тема 3. Міжнародні відносини у 1950-х – 1960-х роках	2/4	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові події та документи початкового етапу європейської інтеграції - Розуміти причини виходу Франції з військової структури НАТО у 1960-х рр. - Розрізнити зовнішньополітичний курс президентів США Г. Трумена, Д. Ейзенхауера, Д. Кеннеді та Л. Джонсона - Застосовувати теорію ігор для аналізу міжнародних криз часів Холодної війни 	Практичне завдання з аналізу міжнародних криз за допомогою теорії ігор. Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn) Робота зі складання плану курсової роботи	7
Тема 4. Деколонізація та міжнародні відносини країн Третього світу	2/4	<ul style="list-style-type: none"> - Знати перебіг основних військових конфліктів країн Третього світу у зазначений період - Аналізувати причини деколонізації - Розуміти сутність Руху неприєднання - Розуміти значення деколонізації для трансформації системи міжнародних відносин від жорсткої до вільної біполярності 	Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn) Підготовка чернетки вступу до курсової роботи	7
Підсумки модуля 1			Контрольна робота у	10

			вигляді тестів різного типу	
Модуль 2				
Тема 5. Розрядка у міжнародних відносинах 1970-х років	2/4	<ul style="list-style-type: none"> - Знати причини переходу провідних держав світу до здійснення політики розрядки Вміти... - Аналізувати тексти документів з ядерного роззброєння - Розуміти потенційні катастрофічні наслідки застосування ядерної зброї - Використовувати знання з економічної теорії для дослідження ролі економічних факторів у міжнародних відносинах - Розуміти сутність доктрини Брежнєва та її застосування на практиці 	Аналіз текстів документів з ядерного роззброєння Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn) Написання чернетки першого розділу курсової роботи	7
Тема 6. Криза розрядки та Нова Холодна війна	2/5	<ul style="list-style-type: none"> - Вміти готувати прес-кіт міжнародних заходів - Порівнювати значення заходів США та СРСР, що призвели до кризи розрядки - Виявляти головні проблемні точки у американо-радянських відносинах - Аналізувати зовнішньополітичний курс Р. Рейгана 	Підготовка прес-кіту одного з міжнародних заходів вказаного періоду Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn) Написання чернетки другого розділу курсової роботи	7

Тема 7. Завершення Холодної війни	3/5	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові події завершення Холодної війни та її результат - Вміти готувати SWOT-аналіз з діяльності ключових акторів міжнародних відносин - Аналізувати причини зміни зовнішньої політики СРСР під час Перебудови - Розуміти сутність Нового політичного мислення - Розуміти значення демонтажу комуністичних режимів у Центральній-Східній Європі для завершення Холодної війни - Застосовувати на практиці навички класифікації міжнародних конфліктів 	Підготовка SWOT-аналізу з діяльності ключових акторів міжнародних відносин Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn) Написання чернетки третього розділу курсової роботи	8
Підсумки модуля 2			Контрольна робота у вигляді тестів різного типу	10
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс (1 семестр)				100
2 семестр				
Модуль 1				
Тема 8. Трансформація системи міжнародних відносин у кін. XX – на поч. XXI ст.	2/4	<ul style="list-style-type: none"> - Аналізувати роль ідеології та релігії у сучасних міжнародних відносинах - Розуміти сутність третьої хвилі демократизації, її результат і перспективи - Вміти визначати тип та характерні риси системи міжнародних 	Визначення трансформації ролі міжнародних акторів різного типу за допомогою роботи з відео «Процес Кімберлі». Опрацювання літератури для	7

		<p>відносин у кін. XX – на поч. XXI ст.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Застосовувати навички для самостійного аналізу відео з міжнародних відносин 	<p>семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p>	
<p>Тема 9. Роль глобалізації у міжнародних відносинах у кін. XX – на поч. XXI ст.</p>	<p>2/4</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Знати сутність глобалізації, етапи її розвитку - Аналізувати розвиток мондіалістських ідей - Визначати перспективи формування світового уряду - Розуміти... Розуміти... - Розрізняти глобальні проблеми на основі критеріїв глобальності, а також їхні типи 	<p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p>	<p>7</p>
<p>Тема 10. Гуманітарна складова міжнародних відносин у кін. XX – на поч. XXI ст.</p>	<p>2/4</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові міжнародні документи у сфері захисту прав людини та гуманітарного права - Аналізувати напрями та переваги культурної дипломатії у порівнянні з традиційною дипломатією - Розуміти сутність європейського механізму захисту прав людини 	<p>Підготовка презентації з діяльності міжнародних програм з освітнього обміну</p> <p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p>	<p>7</p>
<p>Тема 11. Міжнародні конфлікти та миротворча діяльність у кін. XX – на поч. XXI ст.</p>	<p>2/4</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Вміти застосовувати на практиці знання з принципів діяльності посередника у вирішенні міжнародних конфліктів 	<p>Ділова гра «Роль посередника у вирішенні міжнародного конфлікту».</p> <p>Опрацювання літератури</p>	<p>7</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Аналізувати проблему ядерного роззброєння у кін. ХХ – на поч. ХХІ ст. - Порівнювати переваги та недоліки санкцій у міжнародних відносинах - Розуміти сутність концепції воєн шостого покоління та її використання - Розрізнити традиційний і розширений формати миротворчої діяльності 	<p>для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p>	
Підсумки модуля 1			Контрольна робота у вигляді тестів різного типу	10
Модуль 2				
Тема 12. Роль США і ЄС у міжнародних відносинах кін. ХІХ – поч. ХХ ст.	2/4	<ul style="list-style-type: none"> - Знати основні етапи розширення ЄС і НАТО на Схід - Виділяти ключові етапи європейської інтеграції кін. ХХ – поч. ХХІ ст. - Аналізувати офіційні документи з європейської та євроатлантичної інтеграції України - Розрізнити особливості зовнішньополітичного курсу президентів США Б. Клінтона та Д. Буша (молодшого) - Порівнювати фактори жорсткої та м'якої сили основних акторів міжнародних відносин 	<p>Підготовка аналітичної роботи офіційних документів з європейської інтеграції України</p> <p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p>	7
Тема 13. Міжнародні відносини у Центрально-Східній Європі	2/5	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові організації регіональної інтеграції у Центрально-Східній Європі 	<p>Підготовка аналітичної роботи з діяльності НАТО у Центрально-</p>	7

у кін. XX – на поч. XXI ст.		- Аналізувати посилення агресивного курсу Росії у Чорноморському регіоні після 2008 р. та початок її збройної агресії проти України - Розуміти причини та наслідки міжнародних конфліктів у Югославії та напотосядянському просторі	Східній Європі на основі циклу відеопередач «Фактор безпеки» Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)	
Тема 14. Міжнародні відносини в Азії, Африці та Латинській Америці у кін. XX – на поч. XXI ст.	3/5	- Знати ключові тенденції інтеграційних процесів в Африці та Латинській Америці у кін. XX – на поч. XXI ст. - Вміти вирізняти роль ядерного чинника у міжнародних відносинах у Південній та Східній Азії - Аналізувати зовнішньополітичний курс Китаю у постбіполярний період - Розуміти сутність концепції «Одна країна – дві системи»	Симуляція переговорів з вирішення Сирійського конфлікту Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)	8
Підсумки модуля 2			Контрольна робота у вигляді тестів різного типу	10
Всього за 2 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс (2 семестр)				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
--	--

Політика щодо академічної доброчесності:	Відповіді на семінарських заняттях мають спиратися на власноруч підготовлений конспект і презентацію. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні URL посилання на використану літературу. Унікальність робіт має складати не менше 70%.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

Бжезінський З. Велика шахівниця. Харків: Фабула, 2019. 288 с.

Грушецький Б. П. Методичні матеріали до вивчення дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика». – К., 2019. – 80 с.

Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Київ: Наш Формат, 2020. 320 с.

МакФол М. Від Холодної війни до Гарячого миру. Київ: Yakaboo Publishing, 2021. 496 с.

Манжола В.А. Міжнародні відносини та світова політика: підручник / В.А. Манжола. — К.: Знання, 2014. — 662 с.

Намонюк Ч. Світова політика. Київ: МАУП, 2016. 202 с.

Орлова Т. В. Сучасна політична історія країн світу – К.; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. – 944 с.

Пронь С.В. Міжнародні відносини та зовнішня політика: системна історія 1914-2014 рр.: навч. посібник. / В.А. Пронь. — Миколаїв: Іліон, 2014. - 294 с.

Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. – Київ : НІСД, 2022. – 532 с.

Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. Київ: Основи, 2019. 376 с.

Bjola K., Kornprobst M. Understanding International Diplomacy: Theory, Practice and Ethics. London, New York: Routledge, 2018. 287 p.

Fear and Uncertainty in Europe: The Return to Realism? / Ed. by R. Belloni, V. Della Sala, P. Viotti. Cham, 2019. 292 p.

Introduction to Global Politics. London, New York: Routledge, 2018. 887 p.

Shaping the EU Global Strategy / Ed. by N. Chaban, M. Holland. Cham, 2019. 272 p.

Spykman N. J. America's Strategy in World Politics: The United States and the Balance of Power. London, 2017. 72 p.

Допоміжна

Болтон Д. Кімната, де це сталося. Мемуари з Білого дому. Київ: Vivat, 2021. 672 с.

Виклики глобалізації і цивілізаційні цінності / за загальною редакцією д.політ.н., професора Зернецької О.В. Київ: Державна установа «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2021. 196 с.

Внутрішні та зовнішні складові формування зовнішньої політики країн пострадянського простору: збірник наукових праць / за заг. ред. А.Г. Бульвінського / ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». К.: 2021. 274 с.

Возняк Т. Геополітичні контексти війни в Україні. – Львів: І, 2015. – 222 с.

Вулфф М. Вогонь і лють. Всередині Білого дому Трампа. Київ: Книголав, 2018. 480 с.

Глобальні зміни світу - 2025. Доповідь Національної розвідувальної ради США. - Львів: Літопис, 2010. – 188 с.

Глобальні трансформаційні процеси в країнах світової периферії (регіон Субсахарської Африки): виклики та можливості для України / за ред. О.І. Лукаш. – Київ, 2017. – 240 с.

Горюнова Є. О. Євроінтеграція: навчальний посібник / Є. О. Горюнова. – К. : Академвидав, 2013. – 224 с.

Гольцов А. Геополітичний вимір стратегії Російської Федерації на пострадянському просторі. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 392 с.

Грушецький Б. П. Державоцентричний підхід у сучасних міжнародних відносинах // НАТО в сучасній системі міжнародних відносин: Колективна монографія / За ред. І. В. Іщенка. - Дніпро: Адверта, 2017. - С. 31-41.

Грушецький Б. П. Еволюція стратегічних концепцій НАТО в контексті побудови системи взаємовідносин [альянсу](#) з різними групами країн // НАТО в сучасній системі міжнародних відносин: Колективна монографія / За ред. І. В. Іщенка. - Дніпро: Адверта, 2017. - С. 77-88.

Грушецький Б. Трансформація суспільно-політичних цінностей у державах Центрально-Східної Європи як важливий чинник європейської інтеграції регіону // Problemy i Wyzwania Współczesności Oczami Młodych Badaczy z Polski, Ukrainy i Kazachstanu / red.nauk. M. Kamionka, Y. Kuzmenko, Ł. Stach. Warszawa: Elipsa, 2022. 221 s.

Джадт Т. Коли змінюються факти. Львів: Човен, 2021. 448 с.

Джадт Т. Після війни. Історія Європи від 1945 року. Київ: Наш Формат, 2021. 926 с.

Довганик Н. М. Від трипартизму до поліпартизму Міжнародної організації праці: до 100-літнього ювілею / Н. М. Довганик, Ю. О. Чалюк // Бізнес-навігатор. — 2019. — Вип. 1. — С. 23-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_1_6

Дорошко М. Неоголошені війни Росії проти України у ХХ - на початку ХХІ ст. Причини і наслідки. Київ: Ніка-Центр, 2018. 196 с.

Дубов Д.В. Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва. - К.: НІСД, 2014. – 328 с.

Дубов Д. В. Публічна дипломатія США в добу Холодної війни. Як США завойовували «серця і розум людей» (у дзеркалі розсекречених документів ЦРУ) : аналіт. доп. – Київ : НІСД, 2020. – 164 с.

Євроатлантичний вектор України: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, І. О. Кресіна, А. І. Кудряченко, Ю. С. Шемшученко та ін. Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Національна академія наук України, 2019. 328 с.

Європейський проект та Україна : монографія / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова [та ін.]. – К. : НІСД, 2012. – 526 с.

Інтерпретації російсько-українського конфлікту в західних наукових і експертно-аналітичних працях / За ред. В.Кулика. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. – 328 с.

Копійка В. В. [Європейський Союз](#) : історія і засади функціонування : навч. посібн. / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко. – К. : Знання, 2012. – 759 с.

Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Київ: Vivat, 2020. 256 с.

Корсунський С. Як побудувати відносини з країнами Азії. Київ: Vivat, 2021. 288 с.

- Круглашов А. М. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття: довідник / А. М. Круглашов, І. Озимок. – Чернівці, 2010. – 212 с.
- Кудряченко А. І. Федеративна Республіка Німеччина: Засади демократичного сходження. Київ: Фенікс, 2020. 656 с.
- Кудряченко А.І., Мартинов А.Ю. Глобальні виміри зовнішньої політики Німеччини (2005 – 2021 рр.). Київ, 2022. 560 с.
- Кульчицький С., Міщенко М. Україна на порозі об'єднаної Європи. – Київ: Заповіт, 2018. – 232 с.
- Магда Є. Гібридна [агресія](#) Росії. Уроки для Європи. – Київ: Каламар, 2017. 268 с.
- Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії : монографія / О.А. Малиновська. – К. : НІСД, 2018. – 472 с.
- Мальська М. П. Основи європейської інтеграції: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 320 с.
- Мальський М.З. Теорія міжнародних відносин: підруч. / М. З. Мальський, М. М. Мацях; МОНУ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, ф-т міжнарод. відносин. – К.: Знання, 2011. – 406 с.
- Меддоу Р. Прорив. Корумпована демократія, держава-вигнанка Росія і найбагатша, найбільш руйнівна промисловість на земній кулі. Київ: КМ-БУКС, 2020. 560 с.
- Муазі Д. [Геополітика](#) емоцій. Як культури страху, приниження та надії змінюють світ. Київ: Брайт Букс, 2018. 184 с.
- Навіді С. Суперхаби. Як фінансові еліти та їхні мережі керують світом. Київ: Yakaboo Publishing, 2018. 368 с.
- Національна стійкість України: стратегія відповіді на виклики та випередження гібридних загроз: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, О. М. Майборода, Н. В. Хамітов, Є. І. Головаха, С. С. Дембіцький, В. А. Смолій, О. В. Скрипнюк, С. В. Стоєцький / Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Київ, 2022. 552 с.
- Національна стійкість України та національна безпека. Аналітична записка / за ред. О. М. Майбороди. Київ: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 40 с.
- Ожеван М.А. Homo ex Machina. Філософські, культурологічні та політичні передумови формування конвергентного суспільства : монографія / М. А. Ожеван, Д. В. Дубов. – К. : НІСД, 2017. – 272 с.
- Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія / Борис Олександрович Парахонський, Галина Михайлівна Яворська. – Київ : НІСД, 2019. – 560 с.
- Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське вид-во, 2011. – 808 с.
- Померанцев П. Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності. Київ: Yakaboo Publishing, 2020. 288 с.
- Приватні розвідувальні компанії: іноземний досвід залучення приватного сектору до виконання завдань розвідки : аналіт. доп. / В. О. Паливода. – Київ : НІСД, 2022. – 20 с.
- Рудько С. О. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період. – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. – 412 с.
- Рудько С. О. Зовнішня політика та політичні системи Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччини. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. – 298 с
- Світова гібридна війна: український фронт: [колективна монографія] — К.: НІСД, 2017. – 496 с.
- Сенгер Д. Е. Досконала зброя. Війна, саботаж і страх у кіберепоху. Львів: Астролябія, 2022. 496 с.
- Снайдер Т. Шлях до несвободи. Росія, Європа, Америка. Львів: Човен, 2020. 392 с.
- Сорос Д. На захист відкритого суспільства. Київ: Vivat, 2020. 224 с.

- Сунь-цзи. Мистецтво війни / Сунь-цзи; переклад Григорія Латника. — К.: Арій, 2014. — 128 с.
- Терес Н. Міжнародна охорона нематеріальної культурної спадщини: світовий та український досвід / Н. Терес // Етнічна історія народів Європи: зб. наук. праць. — 2011. — Вип. 36. — С. 58-63.
- Україна в європейському безпековому просторі: Монографія / за заг. ред. В.В. Копійки. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. — 320 с.
- Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / За редакцією доктора історичних наук, професора А.І. Кудряченка. — К.: Фенікс, 2011.
- Чалюк Ю.О. Міжнародні донори у соціальному секторі України / Ю. О. Чалюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. — 2018. — Вип. 30(3). — С. 19–22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_30%283%29_6
- Чалюк Ю. О. Соціальні тренди великої четвірки [ООН](#): МОП, [ЮНЕСКО](#), [ФАО](#), [ВООЗ](#) / Ю. О. Чалюк // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 23 Серія : Економіка і менеджмент. - 2019. - Вип. 35. - С. 12-20. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>
- Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України: Підручник. — К.: LAT&K, 2016 р. — 294 с.
- Шамбаровський Г.О. Регіональна політика Європейського Союзу / Г.О. Шамбаровський. — К.: Знання, 2011. — 187 с.
- Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин: навч. посіб. / С.О. Шергін. — К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 2013. — 204 с.
- Шіммельфенніг Ф. Європеїзація Центральної та Східної Європи. / Ф. Шіммельфенніг, У. Зедельмаєр. — К.: Юніверс, 2010. — 288 с.
- Alcaro R. Europe and Iran's Nuclear Crisis. Cham, 2018. 293 p.
- Anugwom E. E. The Boko Haram Insurgence In Nigeria. Cham, 2019. 236 p.
- Borell J. European Foreign Policy in Times of Covid-19. Luxembourg, 2021. 301 p.
- Challenges in Europe: Indian Perspectives / Ed. by G. Sachdeva. Singapore, 2019. 376 p.
- Chekalenko L.D. Foreign policy of Ukraine. Ed. by Tsivaty V.G. — K.: LAT&K, 2016. — 294 p.
- China and Africa: Building Peace and Security Cooperation on the Continent / Ed. by C. Alden, A. Alao, Z. Chun, L. Barber. Cham, 2018. 403 p.
- Diodato E., Niglia F. Berlusconi 'The Diplomat': Populism and Foreign Policy in Italy. Cham, 2019. 226 p.
- Diverging Capitalisms: Britain, the City of London and Europe / Ed. by Hay C., Bailey D. Cham, 2019. 230 p.
- Europe – Against the Tide / Ed. by M. Waechter, H. Marhold. Baden-Baden, 2018. 168 p.
- Gavin M. D. Major Power Rivalry in Africa. New York, 2021. 45 p.
- Gender and International Security: Feminist Perspectives / Ed. by Laura Sjoberg. — London, 2010. — 284 p.
- Global Britain in a competitive age: The Integrated Review of Security, Defence, Development and Foreign Policy. London, 2021. 111 p.
- Helwig N., Siddi M. German Leadership in the Foreign and Security Policy of the European Union // German Politics. 2020. Vol. 29, No. 1. P. 1-7.
- Hiro D. Cold War in the Islamic World. Saudi Arabia, Iran and the Struggle for Supremacy. Oxford: Oxford University Press, 2018. 460 p.
- Hrushetskyi B. Interests and Priorities of the Foreign Policy of the Republic of Bulgaria in Africa since 1989 // Гуманітарний корпус / Humanistic Corpus. 2022. № 43. P. 58-61.
- International History of the Twentieth Century and Beyond. London, New York: Routledge, 2015. 666 p.
- Latvian Foreign and Security Policy Yearbook 2021. Riga, 2021. 245 p.
- Mason D. S. A Concise History of Modern Europe: Liberty, Equality, Solidarity. Lanham, 2019. 235 p.

- Morillas P. *Strategy-Making in the EU: From Foreign and Security Policy to External Action*. Cham, 2019. 202 p.
- O'Sullivan S. *Military Intervention in the Middle East and North Africa: The Case of NATO in Libya*. London, 2018. 188 p.
- Orlow D. *A History of Modern Germany : 1871 to present*. New York, 2018. 458 p.
- OSCE: *Annual Report 2014* / Ed. by N. H. Simon. – Vienna, 2015. – 111 p.
- Political values in Europe-China relations*. Stockholm, 2018. 96 p.
- Post-conflict Security, Peace and Development: Perspectives from Africa, Latin America, Europe and New Zealand* / Ed. by C. Atieno, C. Robinson. Cham, 2019. 141 p.
- Revisiting Natural Resources in the Middle East and North Africa* / Ed. by L. Narbone. Fiesole, 2020. 106 p.
- Riddervold M. *The Maritime Turn in EU Foreign and Security Policies: Aims, Actors and Mechanisms of Integration*. Cham, 2018. 240 p.
- Stahl A. K. *EU-China-Africa Trilateral Relations in a Multipolar World*. London, 2018. 228 p.
- The Berlin Pulse 2021/22: German Foreign Policy in Perspective*. Hamburg, 2021. 68 p.
- The Europeanisation of the Western Balkans: A Failure of EU Conditionality?* Cham, 2019. 250 p.
- The globalization of world politics: An introduction to international relations* / J. Baylis, S. Smith, P. Owens. – Oxford University Press, 2011. – 636 p.
- The Routledge Handbook of East European Politics* / Ed. by A. Fagan, P. Kopecky. London, 2018. 377 p.
- Tudoroiu T. *Brexit, President Trump, and the Changing Geopolitics of Eastern Europe*. Cham, 2018. 291 p.
- Viceré M. G. A. *The High Representative and EU Foreign Policy Integration: A Comparative Study of Kosovo and Ukraine*. Cham, 2018. 274 p.
- Views on the progress of CSDP* / Ed. by F. Bellou, D. Fiott. Luxembourg, 2020. 163 p.
- Viotti Paul R. *International relations and world politics* / Paul R. Viotti and Mark V. Kauppi. — 5th ed. – Pearson, 2013. – 550 p
- Wearing D. *AngloArabia: Why Gulf Weather Matters to Britain?* Cambridge: Polity Press, 2018. 246 p.
- Wright N. *The EU's Common Foreign and Security Policy in Germany and the UK*. Cham, 2019. 309 p.
- Ziso E. *A Post State-Centric Analysis of China-Africa Relations*. Cham, 2018. 244 p.